15 -ാം കേരള നിയമസഭ

4 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 162 **16-03-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്**

മാലിന്യ ശേഖരണവും സംസ്കരണവും

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ. കെ.എൻ. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ, ശ്രീ. തോട്ടത്തിൽ രവീന്ദ്രൻ, ശ്രീ. എൻ.കെ. അക്ബർ, ശ്രീ. ടി.ഐ.മധുസൂദനൻ		null (തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ, ഗ്രാമവികസനം, എക്സൈസ് വകുപ്പ് മന്ത്രി)	
(എ)	സംസ്ഥാനത്ത് മാലിന്യ ശേഖരണവും സംസ്കരണവും ശാസ്ത്രീയമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നും സംസ്ഥാനത്തെ നഗര മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ടായിരത്തി ഒരുന്നൂറ് കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചും അറിയിക്കാമോ;	(എ)	സംസ്ഥാനത്ത് ജൈവമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായി ഉറവിടമാലിന്യ സംസ്കരണമാണ് നിലവിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ അവലംബിച്ച് മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനു നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതികളിൽ ചിലത് മുച്ചടിട കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റ്, മൺകല കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റ്, റിംഗ് കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റ്, മിക്സഡ് കൾച്ചർ ഫെഡ്ബാച്ച് ടൈപ്പ് ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ്, ബയോ കമ്പോസ്റ്റർ ബിൻ, കിച്ചൺ ബിൻ, ബക്കറ്റ് കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റ്, മണ്ണിര കമ്പോസ്റ്റ് പോർട്ടബിൾ ബയോബിൻ കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റ് എന്നിവയാണ്. കമ്മ്യൂണിറ്റി തലത്തിൽ എയ്റോബിക് ബിൻ കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റ് (തുമ്പർമൂഴി) വലിയ പോർട്ടബിൾ ബയോ കമ്പോസ്റ്റ് ബിന്നുകൾ, വിൻഡ്രോ / വെർമികമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റുകൾ ഉയർന്നശേഷിയുള്ള ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ, ഓർഗനിക് വേസ്റ്റ് കൺവെർട്ടർ എന്നിവയും ഉപയോഗിക്കുന്നു. പ്രാഥമികമായി മാലിന്യത്തെ അഴുകുന്നവയും അഴുകാത്തവയും എന്നിങ്ങനെ രണ്ടായി തരംതിരിക്കുന്നു. അഴുകുന്നവയെ കമ്പോസ്റ്റിംഗ് (വളമാക്കുക) ബയോമെതനേഷൻ (ബയോഗ്യാസ് ഇന്ധനം) എന്നിവയാക്കി സംസ്കരിക്കുകയും ഇവ പലവിധത്തിലുള്ള സംസ്കരണ ഉപാധികളിലൂടെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. അഴുകാത്തവയെ ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്നും ശേഖരിച്ച് തരം തിരിച്ച് പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കൂടാതെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ വീടുകളിൽ / സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ഹരിതകർമ്മസേന വഴി ശേഖരിക്കുന്ന അജൈവ മാലിന്യം പുനചംക്രമണത്തിനായി ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിക്കു നൽകി വരുന്നു. അജൈവ മാലിന്യ

സംസ്കരണത്തിനായി MCF കളും RRF കളും സ്ഥാപിച്ച് വീടുകളിൽനിന്നും സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ഹരിത കർമ്മസേന വഴി മാലിന്യം ശേഖരിച്ച് തരംതിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ 50 മൈക്രോണിന് താഴെയുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗുകൾ ഷ്രെഡ്ഡ് ചെയ്ത് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിയ്ക്ക് നൽകി റോഡ് ടാറിംഗിന് ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു. 50 മൈക്രോണിന് മുകളിലുള്ള പുനരുപയോഗ സാധ്യതയുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിയ്ക്ക് കൈമാറി റീ സൈക്ലിങ്ങിനായി നൽകി വരുന്നു. എല്ലാ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിലും ഖരമാലിന്യ ശേഖരണവും സംസ്കരണവും ശാസ്ത്രീയമായി നിർവഹിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ പുതുതായി ലോക ബാങ്ക്, ഏഷ്യൻ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചർ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ബാങ്ക് (AIIB) എന്നിവയുടെ സഹായത്തോടെ കേരള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങളിലെ മാലിന്യ സംസ്കരണ സേവനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ആധുനിക ശാസ്ത്രീയ സാങ്കേതിക സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനും ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. സംസ്ഥാനത്ത് അനുദിനം വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന മാലിന്യ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി ഖരമാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിച്ച് ഊർജ്ജം ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള സംയോജിത ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാൻറുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആഗോള ടെൻഡറിലൂടെ കണ്ടെത്തുന്ന സ്വകാര്യ പങ്കാളിയുമായി ചേർന്ന് പൂർണ്ണമായും പൊതു സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്ത വ്യവസ്ഥയിലായിരിക്കും ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ടെൻഡർ നടപടികൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനുമുള്ള നോഡൽ ഏജൻസിയായി സർക്കാർ കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി.യെ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ 8 ജില്ലകളിലാണ് പ്രസ്തുത പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഓരോ ജില്ലയിലും പദ്ധതിയിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ട തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ക്ലസ്റ്റർ മാതൃകയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയുടെ രൂപകൽപന, നിർമ്മാണം, ആവശ്യമായ സാമ്പത്തിക ഉറവിടങ്ങൾ കണ്ടെത്തൽ, പദ്ധതി നടത്തിപ്പ് തുടങ്ങിയവ പൂർണ്ണമായും സ്വകാര്യ പങ്കാളിയുടെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. രണ്ടു വർഷത്തെ നിർമ്മാണ കാലാവധി ഉൾപ്പെടെ 27 വർഷമാണ് പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പ് കാലയളവ്. ഒരു ടൺ വേസ്റ്റ് ശേഖരിച്ച് സംസ്കരണശാലയിൽ എത്തിച്ച് സംസ്കരിക്കുന്നതിന് നൽകേണ്ട ടിപ്പിങ്ങ് ഫീസിനെ

			അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് സ്വകാര്യ പങ്കാളികൾ ടെൻഡറുകൾ സമർപ്പിക്കേണ്ടത്.
(ബി)	എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും മാലിന്യ ബാങ്കുകളും വേസ്റ്റ് ട്രേഡ് സെന്ററുകളും തുടങ്ങാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; എങ്കിൽ ഇവയുടെ പ്രവർത്തനം ഏത് രീതിയിലായിരിക്കുമെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;	(ബി)	സമഗ്രവും സുസ്ഥിരവുമായ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനൊപ്പം 'സ്വാപ്പ് ഷോപ്പ്" മാതൃകയിൽ മാലിന്യ ബാങ്കുകളും വേസ്റ്റ് ട്രേഡ് സെന്ററുകളും സ്ഥാപിക്കുവാൻ കേരള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതിയിലൂടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പുനരുപയോഗ സാധ്യതയുള്ള വസ്തുക്കളുടെ കൈമാറ്റമാണ് ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇത്തരത്തിലുള്ള സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുക വഴി ഉപഭോക്തൃ തലത്തിൽ തന്നെ മാലിന്യങ്ങളുടെ അളവ് കുറയ്ക്കാൻ കഴിയും. മാലിന്യ കൈമാറ്റം എന്ന ആശയത്തിലൂടെ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളും പരിസ്ഥിതിയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനൊപ്പം മാലിന്യ നിർമാർജ്ജനത്തിന്റെ അളവും ചെലവും പരിമിതപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിക്കും. പ്രസ്തുത വേസ്റ്റ് ട്രേഡിംഗ് സെന്ററുകളിൽ മാലിന്യം പണമായി മാറ്റുവാൻ സാധിക്കും. എക്സ്ചേഞ്ചിന്റെ ഭാഗമായി, ഉപഭോക്തൃ തലത്തിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന സാമഗ്രികൾ വിപണനം ചെയ്യുന്നത് പുതിയ തൊഴിലവസരങ്ങൾക്കും, പുതിയ സംരംഭങ്ങൾക്കും വഴിയൊരുക്കും.
(സി)	ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണം കുറ്റമറ്റ രീതിയിൽ നടക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനും അജൈവ മാലിന്യ ശേഖരണം ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനും ഹരിത കർമ്മസേന രൂപീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ;	(സി)	1010 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലായി 27598 ഹരിത കർമ്മസേന അംഗങ്ങൾ നിലവിൽ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നു.
(ഡി)	ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ച് അറിയിക്കാമോ?	(ഡി)	അനുബന്ധമായി ചേർക്കുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

അനുബന്ധം

ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനം

റിസോഴ്സ് റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റികൾ

വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സജീവമായി പങ്കെടുക്കുകയും ബ്ലോക്ക് മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ തലത്തിൽ 169 റിസോഴ്സ് റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റികൾ സ്ഥാപിക്കുകയും അതിൽ 26 എണ്ണം നേരിട്ട് നടത്തിവരുകയും ചെയ്യുന്നു.

2018 ലെ പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലെ അജൈവമാലിന്യ ശേഖരണം

പ്രളയബാധിത ജില്ലകളിൽ നിന്നുമുള്ള 18233.62 മെട്രിക് ടൺ അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് നീക്കം ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

ഷ്രെഡ്ഡഡ് പ്ലാസ്റ്റിക്കുകളുടെ ഉൽപാദനം

ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി പുനഃചംക്രമണയോഗ്യമല്ലാത്തതും 60 മൈക്രോണിൽ താഴെ കനമുള്ളതും വിപണി മൂല്യം ഇല്ലാത്തതുമായ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ ഷ്രെഡ് ചെയ്ത് റോഡ് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് പദ്ധതി. ഷ്രെഡ്ഡഡ് പ്ലാസ്റ്റിക്കുകളുടെ ഉൽപാദനം 164 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നടക്കുന്നുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ, പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് എന്നിവ നടപ്പിലാക്കിയ റോഡ് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികളിൽ 2016-17 മുതൽക്ക 2906.14 ടൺ ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയും, 2631.18 ടൺ വിനിയോഗിക്കുകയും 4770.86 കി.മി. പോളിമറൈസ്ഡ് റോഡ് നിർമ്മാണം നടത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

മഴക്കാലപൂർവ്വ ശുചീകരണവും, ദേശീയ പാതയോര ശുചീകരണവും

2019, 2020 എന്നീ വർഷങ്ങളിൽ ദേശീയ പാതയോര മഴക്കാല പൂർവ്വ ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ശേഖരിച്ച 3396 മെട്രിക് ടൺ മാലിന്യം നീക്കം ചെയ്തു.

ശുചിത്വ പദവി സംബന്ധിച്ച പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട്

2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച പ്രകാരം 500 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ ശുചിത്വ പദവി കൈവരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സജീവമായി പങ്കെടുക്കുകയും 891 തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളെ ശുചിത്വ പദവി നേടുന്നതിന് സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി 9839 മെട്രിക് ടൺ പാഴ്വസ്തുക്കൾ നീക്കം ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

റിവോൾവിങ് ഫണ്ട്

കമ്പനിക്ക് സർക്കാർ അനുവദിച്ച 5 കോടി രൂപയുടെ പ്രവർത്തന മൂലധന റിവോൾവിങ് ഫണ്ട് ശുചിത്വ പദവി കൈവരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി വിനിയോഗിക്കുകയുണ്ടായി.

2021-ലെ മഴക്കാല പൂർവ്വശുചീകരണം

മഴക്കാല പൂർവ്വശുചീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായുള്ള 12609.692 മെട്രിക് ടൺ മാലിന്യം കമ്പനി നീക്കം ചെയ്തു.

ഹരിത കർമ്മ സേന വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനും സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ

ഹരിത കർമ്മ സേന ശേഖരിക്കുന്ന ഉപയോഗിച്ച് ഉപേക്ഷിക്കുന്ന പാഴ്വസ്തുക്കൾക്ക് വില നിശ്ചയിക്കുകയും അത് വില കൊടുത്തു വാങ്ങുന്ന പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കി. 2021 ജനുവരി 26-ന് നടന്ന കാംപയിനിൽ 572 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും 337 മെട്രിക് ടൺ പാഴ്വസ്തുക്കൾ വാങ്ങുകയും 25.12 ലക്ഷം രൂപ നൽകുകയുമുണ്ടായി. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയുടെ തുടർപ്രവർത്തനം എന്ന നിലയിൽ 49 നഗരസഭകളിലും, 785 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളുമായി ആകെ 834 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ഇതുവരെ കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം 2022 ജനുവരി മാസംവരെ 3052 മെട്രിക് ടൺ പാഴ്വസ്തുക്കൾ ശേഖരിക്കുകയും 2,10,03,295 കോടി രൂപ ഹരിത കർമ്മസേന അംഗങ്ങൾക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ഇ-വേസ്റ്റ് മാലിന്യങ്ങളുടെ ശേഖരണവും, ശാസ്ത്രീയ പുനഃചംക്രമണവും

സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും, പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും, വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും 1560 ടണ്ണിൽ അധികം ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായി പുനഃചംക്രമണം നടത്തി.

ആപൽകരമായ ഇലക്ട്രിക്കൽ മാലിന്യങ്ങളുടെ ശേഖരണവും, ശാസ്ത്രീയ പുനഃചംക്രമണവും

മൂല്യവർദ്ധിത സേവനമെന്ന നിലയിൽ ആപൽകരമായ മാലിന്യത്തിന്റെ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ട്യൂബ് ലൈറ്റുകൾ, സി.എഫ്.എൽ, പ്രിന്റർ കാർട്ടിജുകൾ, ഡിസി, പൊട്ടിയ മോണിറ്ററുകൾ, ബൾബുകൾ എന്നിവ പ്രത്യേകമായി ശേഖരിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. 210 മെട്രിക് ടൺ അപകടകരമായ മാലിന്യം ശേഖരിച്ച് സംസ്കരിക്കുകയുണ്ടായി.

ഗ്ലാസ്, ചില്ല് കുപ്പികൾ എന്നിവയുടെ ശേഖരണവും, സംസ്കരണവും

ബിയർ കുപ്പികളും, ഗ്ലാസ് (ചില്ല്) മാലിന്യങ്ങളും, ഇതര ഗ്ലാസ് നിർമ്മിത കുപ്പികളും മറ്റുംശേഖരിച്ച്, പുനഃചംക്രമണ ഏജൻസികൾക്കും, സംസ്കരണശാലകൾക്കും കൈമാറുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുവരെ 247.300 ടൺ ഗ്ലാസ്, ചില്ല് മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ദേശിയ ഹരിത ട്രിബ്യൂണൽ ഉത്തരവ് പ്രകാരമുള്ള നിഷ്ക്രിയ മാലിന്യ ശേഖരണം 2021, നവംബർ 24 മുതൽ 2197.638 മെട്രിക് ടൺ മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിട്ടുണ്ട്.